

Pressmeddelande

11 april 2018

Ett fåtal av öppenvårdens insatser har visats minska våld och försummelse i utsatta familjer

Två av de insatser som är tänkta att hjälpa barn som utsätts för våld eller försummelse kan i dagsläget anses ha en dokumenterad, positiv effekt.

Inom svensk ungdomspsykiatri och socialtjänst används en uppsjö olika metoder för att hjälpa utsatta barn – från samtalsgrupper till manualbaserade program. Men med mer kunskap om effekterna skulle resurserna kunna användas bättre och innebära stöd för fler barn.

Nu har en utvärdering från SBU ringat in den forskning som finns om öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. Ingen av studierna är genomförd i Sverige.

Den granskade forskningen visar att insatserna *Project support* och *Parent child interaction therapy (PCIT)* minskar våld inom familjen och även minskar barns utagerande beteende. Gemensamt för dessa insatser är att det ingår praktisk träning av samspel mellan barn upp till skolåldern och deras föräldrar.

SBU:s ekonomiska utvärdering visar att behandlingskostnaderna för de två programmen i stort sett är likvärdiga, 75 000–85 000 kronor per hjälpt barn. Siffrorna innefattar kortsiktiga kostnader, inte möjliga besparingar i form av minskade samhällskostnader.

För lite yngre barn har anknytningsbaserade insatser som *Attachment and biobehavioral catch-up (ABC)* visat sig kunna ge bättre anknytning till vårdnadshavaren.

En så kallad desorganiserad anknytning kan kopplas till ökad risk för psykisk ohälsa och kamratproblem senare i livet.

Bakgrund:

Mellan 3 och 9 procent av barnen i de nordiska länderna har utsatts för allvarlig fysisk bestraffning. Och 7–12 procent har bevittnat våld i hemmet.

Brukarföreningar har tidigare rapporterat att barn och unga saknar stöd från socialtjänsten, och att insatserna ofta kommer alltför sent.

Kontaktuppgifter:

- Ulf Axberg, docent i klinisk psykologi, Göteborgs universitet, tel 031-786 16 39
- Lina Leander, projektledare, SBU, tel 08-412 32 08

Rapporten "Öppenvårdsinsatser för familjer där barn utsätts för våld och försummelse. En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter" (2018) med slutsatser och sammanfattning finns på www.sbu.se.

SBU har sedan 2015 i uppdrag att utvärdera insatser från socialtjänsten.

SBU är en statlig myndighet som utvärderar sjukvårdens och socialtjänstens metoder och insatser utifrån nytta, risker och kostnader.